

РЕШЕНИЕ

№ 2398

гр. София, 12.04.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 18 състав, в публично заседание на 31.03.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Златка Илиева

при участието на секретаря Илияна Янева и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **3204** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 – чл. 207 от Административно – процесуалния кодекс във вр. с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ). Същото се развива след отмяна с Решение от 09.03.2020г. по адм. дело № 5153/2019г. на ВАС на Решение № 1801 от 15.03.2019 г., постановено по адм. дело № 6645/2017 г. по описа на Административен съд София-град.

Образувано е по искова молба на С. З. С., ЕГН: [ЕГН] от [населено място] ул.Г. С. Р.“ № 24 срещу БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА /БНБ/ за осъждането и да му плати обезщетение за имуществени вреди. Ищецът твърди, че е претърпял вреди в размер на законна лихва за забава за периода на забавено изплащане на гарантираното му вземане от К. АД. Излагат се твърдения, че причинената вреда се дължи на незаконосъобразно бездействие на БНБ да вземе решение в изпълнение на задълженията, произтичащи от директното прилагане на правото на ЕС в областта на изплащането на гарантирани депозити в очертания срок от чл. 1, § 3, т. i от Директива 94/19/ЕО, изменена с Директива 2009/14/ЕО.

С молба- уточнение вх. № 35777/13.11.2020 г., ищецът е изпълнил указанията на съда, а именно: уточнен е размерът на исковата претенция – 7 153.16 лв., ведно със законната лихва от момента на предявяване на иска до окончателното му изплащане. Като по отношение на претенцията в частта относно претендираната сума в размер на

1 327.03 лв., искът не се поддържа. С. е конкретизирал вида и характера на претендираната вреда, а именно – същата е формирана в размера на нормативно определената законна лихва върху сумата 196 000 лв. В съдебно заседание уточнява периода , за който претендира обезщетение - от 30.06.2014 г. до 04.12.2014 г., така, както е заявено с първоначалната искова молба. Претендира сторените по делото разноски.

Ищецът редовно уведомен, чрез процесуалния си представител поддържа исковата молба. Оттегля предявения иск за сумата от 1 327.03 лв.

В съдебно заседание, ответникът – БНБ, редовно уведомен, чрез процесуалния си представител моли съда да отхвърли предявения иск. Претендира сторените по делото разноски. Представя писмена защита.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, чрез представителя си дава заключение за неоснователност и недоказаност на исковата претенция.

Административен съд София – град (АССГ), след преценка на събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

От представените по делото доказателства и по-конкретно от Анекс № 90850/17.12.2012г. към Рамков договор за платежни услуги за потребители за откриване на банкова сметка при условията на преференциален депозит, сключен между С. З. С. и К. АД, се установява, че ищецът е вложител в К. АД.

Видно от с писмо вх. № 4098/14 г., на 20 юни 2014г. директорите на К. уведомили БНБ, че предвид наличните средства на банката по сметки и в брой, те няма да бъдат достатъчни за изпълнение на задълженията на банката в най-близко време. С писмо от същия ден директорите на К. уведомили БНБ, че към 12.06 ч на 20.06.2014 г. е преустановено разплащането и всички банкови операции. Направено е искане банката да бъде поставена под специален надзор. Искането било мотивирано с предизвикана загуба на доверие, масова паника сред вложителите и проблеми с ликвидността, което предизвиквало затруднения в изпълнението на паричните задължения към вложителите. С последващо писмо от същата дата, К. уведомила БНБ, че е преустановила разплащанията и всички банкови операции.

С Решение № 73/20.06.2014г. на Управителния съвет /УС/ на БНБ, на основание чл.115, ал.1, т.2 и 3, чл.116, ал.1, ал.2, т.2, 3, 6 и 7, във връзка с чл.103, ал.2, т.24 от Закона за кредитните институции /ЗКИ/, К. била поставена под специален надзор, поради опасност от неплатежоспособност, за срок от три месеца. Със същото решение са назначени квестори, спряно е изпълнението на всички задължения на К., ограничена е дейността ѝ, членовете на управителния и надзорния ѝ съвет са отстранени от длъжност, и акционерите, притежаващи повече от 10 на сто от акциите, са лишени от право на глас. БНБ възложила на квесторите да осигурят пълен анализ и оценка на активите и пасивите на банковата група от независим външен одитор в срок от десет дни. На 25.06.2014г. на [фирма], [фирма] и [фирма] била възложена частична проверка на активите на К., която се отнасяла главно до кредитния и

инвестиционния портфейл, и имала за цел да даде оценка за състоянието и качеството на 95,4% от кредитния и 99,1 % от инвестиционния портфейл на К., както и ограничен анализ на пасивите на банката. При проверката било установено, че за определена категория кредитополучатели /по кредити с общ размер 3,5 млрд.лв. от общ кредитен портфейл в размер на 5,4 млрд.лв./ липсва съществена информация за финансовото им състояние и/или целевото усвояване на кредита. Установени са съществени индикации за кредитен риск относно възстановимостта на кредитни експозиции в тази категория, което би могло да доведе до съществени обезценки, но поради недостатъчна информация одиторите не са коментирали размера на необходимите допълнителни обезценки. С Решение № 82/30.06.2014г. с цел оптимизиране на разходите на банката по привлечените средства, на основание чл.115, ал.1 и ал.2, т.2 и 3 и чл.116, ал.2, т.1, вр.чл.103, ал.2, т.24 от ЗКИ и чл.16, т.16 от ЗБНБ, считано от 01.07.2014г., УС на БНБ намалил лихвените проценти по депозити на [фирма] до средния им пазарен размер за банковата система по видове и валути. Съгласно приложение към решението, лихвеният процент за банковата система без К. по депозити, договорени за ползване след предизвестие е 2,59%. На 25.07.2014г., в изпълнение на чл.121 от ЗКИ квесторите на [фирма] представили доклад за текущото състояние на банката, публикуван на страницата на БНБ -http://bnb.bg/bnbweb/groups/public/documents/bnb_pressrelease/pr_20140731_a1_bg.pdf.

Според цитирания доклад, още на 20.06.2014 г. при проверка на перото "други активи" в ежедневната оборотна ведомост на банката е констатиран необичайно голям разчет на стойност около 205 милиона в легова равностойност, като операцията била взета на база протокол-разписка от 19.06.2014г., според който [фирма] (мажоритарен акционер в К.) потвърждава получаването и задължението си към К. на суми в различни валути с обща легова равностойност 205 887 хил. лева. Според същия протокол-разписка, дължимите суми следвало да бъдат възстановени до 30.06.2014г. За това вземане квесторите са уведомили БНБ с докладна записка № 83229/08.07.2014г. От доклада на квесторите се установява още, че към 30.06.2014г. финансовият резултат на К. бил загуба, в размер на 65283 хил. лева, при реализирана печалба към 31.05.2014г. на стойност 14997 хил. лева. Основен фактор за отчетената загуба за месец юни били начислените през месеца провизии от обезценка на кредити в размер на 95 907 хил.лв. Към 30.06.2014г. сумата на активите на К. е 6 896 212 хил. лв. и сравнено с края на месец май е със 741 352 хил.лв. (9,7%) по-малко. По-съществените промени в активите на банката основно засягали ликвидните активи - намалявали паричните средства и паричните наличности, ценните книжа и вземанията от банки. През м.юли 2014г., на одиторите, извършили частичната проверка, била възложена цялостна оценка на всички активи на [фирма], за срок до 20.10.2014г., въз основа на която да се извърши обезценка на активите и намаляване на собствения капитал.

С Решение № 114/16.09.2014г. УС на БНБ констатирал, че към момента продължават да са налице условията и предпоставките, довели до поставяне на К. под специален надзор, тъй като банката продължавала да изпитва остър недостиг на ликвидност за възстановяване на банковата си дейност и за изпълнение на задълженията си към депозантите и други кредитори, поради което действието на всички мерки, наложени с Решение № 73/20.06.2014г. на УС на БНБ -за поставяне на банката под специален

надзор и тези по Решение № 82/30.06.2014г. на УС на БНБ - за намаляване на лихвените проценти по депозитите, било продължено до 20.11.2014г. На осн. чл.107, ал.3 от ЗКИ, на квесторите на К. било указано най-късно до 20.10.2014г. да внесат в БНБ цялостна оценка на активите на К., а до 31.10.2014г. да представят в БНБ отчет за капиталовата адекватност на К. на база изготвената пълна оценка на активите, след което на база резултатите от тази оценка, да бъде взето окончателно решение относно К.. На 20.10.2014г. квесторите на К. внесли в БНБ докладите на [фирма], [фирма] и [фирма], като заключението на одиторите било за необходимост от обезценки на активи на К. в общ размер на 4222 млн. лв. Докладите са приети с Решение № 133/21.10.2014г. на УС на БНБ.

На 04.11.2014г. в изпълнение на Решение № 133/21.10.2014г. на УС на БНБ, квесторите на К. внесли в БНБ финансовите и надзорни отчети на К. към 30.09.2014г., въз основа на които УС на БНБ установил отрицателна стойност на собствения капитал на К. в размер на минус 3745313 хил.лв., определен според Регламент (ЕС) № 575/2013г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници, както и че банката не отговаря на капиталовите изисквания съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013г. В последствие В допълнение, с писмо от 05.11.2014г. квесторите на К. уведомили БНБ, че след датата на поставяне на банката под специален надзор до 31.10.2014г. вкл., в К. са постъпили уведомления за цесии на вземания, сключени между клиенти на банката, и волеизявления за прихващане на задължения към банката с вземания към нея, придобити по договори за цесия, но дори всички уведомления за цесии и прихващания да бъдат осчетоводени в счетоводните регистри на банката, финансовият резултат на К. към 30.09.2014г. би останал отрицателна величина.

С Решение № 138/06.11.2014 г. на основание чл.36, ал.2, т.2, чл.103, ал.1, т.1, чл.103, ал.2, т.25 и чл.151, ал.1, пр.1 от ЗКИ и чл.16, т.15 от ЗБНБ, БНБ отнела лиценза на К. издаден с Решение на УС на БНБ № 24/21.01.1994г. Съгласно т.2 и т.3 от това решение, на основание чл.9, ал.1 и ал.6 от Закона за банковата несъстоятелност, следвало да бъдат предприети действия за подаване на искане до компетентния съд за откриване на производство по несъстоятелност, както и да бъде уведомен ФГВБ. С Решение № 61/18.11.2014г. Управителният съвет на ФГВБ определил девет обслужващи банки за изплащане на гарантираните влогове, както и изплащането да започне на 04.12.2014г.

Не е спорно между страните, че на 4.12.2016 г. на ищеца е изплатена сумата от 196 000 лв.

С Решение № 664/22.04.2015г. на Софийски градски съд /СГС/ по т.д. № 7549/2014г., е обявена неплатежоспособността на К. . С решение № 1443/03.07.2015г. по т.д. № 2216/2015г. на САС, същото е отменено в частта относно началната дата на неплатежоспособността, като е определил за такава 20.06.2014г. Изложени са съображения, че състоянието на неадекватност на собствения капитал на К. не е настъпило към момента на отразяване на коригираните стойности в изготвените от квесторите отчети към 30.09.2014г., а е било факт преди този момент.

По делото е допусната и изслушана съдебно-счетоводна експертиза.

Видно от заключението на вещото лице, които съдът кредитира с доверие като добросъвестно и неоспорено от страните, процентът на начисляваната договорна лихва по преференциален депозит, сключен с ищеца, въз основа на посочения по-горе анекс в периода от 20.06.2014 г. до до 01.07.2014 г. е съгласно договорените условия, а за периода 01.07.2014 г. – 06.11.2014 г. – съгласно Решение № 82/30.06.2014 г. на БНБ. Общият размер на лихвата е сбор от лихвосумите за реалния брой дни, за които депозитаната сума е престояла по депозитната сметка. Лихвеният процент до 01.07.2014 г. е съгласно договорените условия, което се проследява от приложените Рамков Договор за платежни услуги за потребители (физически лица) от дата 17,12,2012г. - находящ се на л.7 и следващите от делото и Анекс No 90850 от 17,12,2012г. към Рамков договор за платежни услуги за потребители за откриване на банкова сметка при условията на Преференциален безсрочен депозит- находящ се на л.8 и следващите от делото. В анекса е посочен размер на договорната лихва, която е в зависимост от размера на депозитаната сума, а именно предвид текущия размер по конкретния депозит на ищеца е в скалата „над 25 000 единици” и за евро депозити възлиза на 7,5%. За периода 01.07.2014 г. – 06.11.2014 г. – съгласно Решение № 82/30.06.2014 г. на БНБ и предвид характеристиката на конкретния депозит следва, че прилагания лихвен процент след 01,07,2014г. е 2,75%

Начислените лихви по депозита, за периодите от 30.06..2014 г. до 06.11.2014 г. , от 20.06.2014 г. до 06.11.2014 г. и от 25.07.2014 г. до 06.11.2014 г. възлизат съответно на 1404,66лв., 1823,78. и 1404,66лв. Законната лихва за забава върху вземането от 196 000лв. за периода от 20.06.2014 г. до 06.11.2014 г. възлиза на 7644,49лв., за времето от 30.06.2014 г. до 06.11.2014 г. – на 7098,95лв., а за периода от 25.07.2014 г. до 06.11.2014г. –на 5733,82лв.

При така установеното от фактическа страна и съобразно тълкуването на правото на ЕС, дадено в Решение на СЕС по дело C-571/16, съдът приема от правна страна, следното:

По допустимостта на иска:

Предвид нормата на чл.203, ал.1 и ал.2 от АПК - ДВ, бр.77 от 2018г., в сила от 01.01.2019г., съгласно която, исковете за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от "очевидно нарушаващи правото на Европейския съюз" актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, да се разглеждат по реда на Глава единадесета от АПК "Производства за обезщетения", както и че за неуредените въпроси за имуществената отговорност ще се прилагат стандартите на извъндоговорната отговорност на държавата за нарушаване на правото на Европейския съюз, съдът приема, че предявения иск е допустим.

Съдът приема, че БНБ е надлежен ответник в производството по обезщетяване на вреди по реда на ЗОДОВ, макар, че БНБ не е административен орган по смисъла на §1, т.1 от ДР на АПК, тя е държавен орган, а принципът за отговорност на държавите членки е валиден във всеки случай, когато държава членка наруши правото на ЕС, независимо от това кой е държавният орган, чието действие или бездействие е в

основата на неизпълнението на задължението. Съгласно т.2 от ТП № 2/2014 от 19.05.2015г. на ОС на Гражданската колегия на ВКС и Първа и Втора колегии на ВАС, разграничителният критерий за приложимия правен ред (ЗОДОВ или чл.45-49 от ЗЗД) при претенции за вреди от дейност на органи, които не са част от изпълнителната власт, е основния характер на дейността на органа, от чиито актове, действия или бездействия са причинени вредите. Когато вредите са причинени при или повод изпълнение на административна дейност, компетентни са административните съдилища. Без съмнение БНБ е натоварена с изключителна компетентност да регулира и осъществява надзор върху дейността на другите банки в страната с оглед поддържане стабилността на банковата система и защитата интересите на вложителите - чл.2, ал.6 ЗБНБ. БНБ е компетентният орган за упражняване на надзор върху банките по смисъла на чл.4, пар.1, т.40 от Регламент (ЕС)№ 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 25.06.2013г., а възложеното ѝ в чл.13 и чл.36 ЗКИ правомощие да издава и отнема лицензи на банки е естествено продължение на надзорната дейност върху тях. При тази своя дейност БНБ осъществява властнически правомощия, т.к. разполага с решаващи, регулиращи и санкциониращи функции спрямо банките, а отношенията по повод надзора с частноправните субекти, клиенти на тези банки, не са равнопоставени - В този смисъл Определение № 18/07.04.2017г. по дело № 15/2017г. на смесен петчленен състав на ВКС и ВАС.

Съдът взе предвид разрешението дадено в т. 5 от диспозитива на решението по дело С-571/16 на СЕС, че разпоредбата на чл.4, пар.3 ДЕС, както и принципите на равностойност и ефективност, трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат национална правна уредба, съгласно която правото на частноправните субекти на обезщетение зависи от спазването на допълнително условие, вредата да е причинена умишлено от съответния държавен орган. Наличието на виновно поведение е елемент от фактическия състав на непозволеното увреждане, при липсата на който не може да се ангажира отговорността и да се претендира обезщетение, но в контекста на отговорността от нарушение на правото на ЕС, понятието "виновно поведение" надхвърля понятието "достатъчно съществено нарушение", изведено от решението на Съда по обединени дела В. du P. F. Действително умишленото неизпълнение на задълженията на държавата, произтичащи от правото на ЕС или неизпълнението им поради непредпазливост да е елемент, който следва да се вземе под внимание при преценката за достатъчно съществения характер на нарушението, отсъствието на вина не води автоматично до отсъствие на "достатъчно съществено" нарушение, респективно не води до извод за липса на едно от задължителните условия за ангажиране на отговорността на държавата. Нарушението може да бъде достатъчно съществено и при наличието на други, обективни елементи, като липсата на свобода на преценка, висока степен на яснота и прецизност на нарушената правна норма, неизвинимият характер на евентуалната грешка при прилагане на правото. Наличието на вина придава достатъчно съществен характер на нарушението, но от друга страна липсата на вина не прави нарушението несъществено, изискването за виновно поведение по чл.45 от ЗЗД за да бъде ангажирана деликтната отговорност, надхвърля обхвата на

понятието "достатъчно съществено нарушение", следователно редът за обезщетяване по ЗЗД е неприложим. Нормата на чл.204, вр. чл.1, ал.1 от ЗОДОВ поставя изискване за предварителна отмяна на акта, от който се претендират вреди, но от друга страна от т.143 и т.146 от решението на СЕС по дело С-571/16 следва, че макар самото по себе си това изискване да не противоречи на принципа на ефективност, такова задължение може да затрудни прекомерно получаването на обезщетение за вредите, причинени от нарушение на правото на Съюза, ако на практика няма възможност за такава отмяна. Както е посочено в т.142 от решението и в т.77 от решението на СЕС по делото F., С-429/09, би било в разрез с принципа на ефективност да се изисква от увредените лица всеки път да използват всички правни способности за защита, с които разполагат, при положение че това би било прекомерно трудно или не е разумно да се изисква от тях. В конкретния случай този стандарт се преценява от настоящия състав като изпълнен, т.к. при действащото към 2014г. законодателство и константната съдебната практика на ВАС, ищецът не би имал ефективен способ за защита. Следва да се посочи, че всички дела, образувани по жалби на вложители в К. срещу решенията на БНБ за поставяне на К. под специален надзор, за продължаване срока на надзора и за отнемане на лиценза на К. - при това с директно позоваване на Директива 94/14/ЕО и твърдение, че депозитите са станали неналични още с вземане на решението за поставяне на К. под специален надзор - са оставени от ВАС без разглеждане, по съображения, че тези актове не засягат права и интереси на вложителите, а създават задължения само за банката - определения постановени по адм.д. № 15546/2014 г; адм.д № 3892/2015; решение по адм.д № 11445/15 г. Предвид практиката на ВАС опитите на вложителите да приведат действащата към момента схема за гарантиране на депозитите в съответствие с Директива 94/19/ЕО са пресечени, освен това без разглеждане поради липса на правен интерес, са оставени и жалбите на акционерите срещу решението за отнемане на лиценза - определение на ВАС № 3725/02.04.2015г. по адм.д. № 3438/2015. Предвид изложеното е липсвал възможен процесуален ред, при който в рамките на ефективен съдебен контрол на актовете и действията на БНБ, да бъде извършена преценка за съответствието на българската схема за гарантиране на депозитите с изискванията на Директива 94/19/ЕО. При липсата на такава процесуална възможност и след като според действащото към момента законодателство актът, с който се отнема лиценза на банката е актът по чл.1 пар.3, буква i) от Директивата, на вложителите не може да се противопостави изискване, като това по чл.204, ал.1 от АПК - за предварителна отмяна на акта, т.к. това би било в нарушение на принципа на ефективност.

С оглед гореизложеното, съдът намира, че предявеният иск е допустим . Разгледан по същество, е частично основателен и доказан, по следните съображения:

Съгласно първо и второ съображение от Директива 94/19/ЕО, с въвеждането на схеми за гарантиране на банковите депозити във всички държави членки и с хармонизирането на приложимите гаранции за минимална сума,

Директивата има за цел хармоничното развитие на дейностите на кредитните институции в целия Съюз чрез премахването на всички ограничения върху правото на установяване и свободата на предоставяне на услуги, като същевременно се повишава стабилността на банковата система и защитата на вложителите. За тази цел, член 3 от Директива 94/19/ЕО предвижда, че всяка държава членка осигурява в рамките на нейната територия да бъдат въведени една или повече схеми за гарантиране на депозити. Съгласно член 7, § 1 и 1а от същата директива, държавите членки осигуряват гарантираният размер на съвкупните депозити на всеки вложител да бъде установен на 100 000 Е., в случай че депозитите са неналични. "Неналичен депозит" по смисъла на чл.1, пар.3 от Директивата е депозит, който е дължим и платим, но не е бил платен от кредитна институция, съгласно правните и договорни условия, приложими към него, когато: i) съответните компетентни органи са установили, че по тяхно виждане съответната кредитна институция изглежда неспособна за момента, по причини, които са пряко свързани с нейното финансово състояние, да изплати депозита и че не съществува близка перспектива тя да бъде в състояние да го направи.

Директива 94/19/ЕО, изменена с Директива 2009/14/ЕО, на Европейския парламент и на Съвета относно схемите за гарантиране на депозити по отношение на гарантирания размер и срока на изплащане, е транспонирана в българското законодателство чрез Закона за гарантиране на влоговете в банките и Закона за кредитните институции. Измененията, въведени с Директива 2009/14/ЕО, са транспонирани своевременно през 2009 г. с измененията на посочените два закона - ДВ, бр.44/2009 г., в сила от 12.06.2009 г. С измененията на ЗГВБ от 2010 г. - ДВ, бр.101/2010 г., в сила от 31.12.2010 г., е въведен новият гарантиран размер от 100 000 евро на депозитите, съгласно измененията на чл.7 от Директива 94/19/ЕО.

При първоначалното въвеждане на разпоредбата на чл.1, пар.3, буква i) от Директива 94/19/ЕО, в националното законодателство е възприет подход, според който изискването съответната кредитна институция да "изглежда неспособна за момента, по причини, които са пряко свързани с нейното финансово състояние, да изплати депозита и че не съществува близка перспектива тя да бъде в състояние да го направи" е равнозначно на установяване неплатежоспособността на институцията. Съгласно чл.36, ал.2 от ЗКИ, в редакцията до изменението с ДВ, бр.62/14.08.2015г., неплатежоспособност е налице при две хипотези: когато банката не изпълнява повече от 7 работни дни свое изискуемо парично задължение, ако това е пряко свързано с финансовото състояние на банката и по преценка на БНБ не може да се очаква изплащане на изискуемите парични задължения в приемлив период от време или собственият капитал на банката е отрицателна величина. Изискуемият от чл.1, § 3, подточка i), ал.2 от Директива 94/19/ЕО срок от 5 работни дни, в който компетентните органи следва да извършат преценката на финансовото състояние и способността на банката да изплаща гарантираните депозити е въведен в чл.36, ал.3 от ЗКИ - като изискване, в срок от 5 работни дни от установяването на неплатежоспособността на банка,

БНБ да отнеме лиценза ѝ. Срокът по чл.10, § 1 от Директива 94/19/ЕО, в който схемите за гарантиране на депозити следва да бъдат в състояние да изплащат надлежно доказаните претенции на вложителите, по отношение на неналичните депозити - 20 работни дни от датата, на която компетентните органи извършват установяването по чл.1, пар.3, подточка i) от Директива 94/19/ЕО, е въведен в чл.23, ал.5 от ЗГВБ /в редакцията до изменението с ДВ, бр.62/14.08.2015г./ и тече от датата на решението на БНБ за отнемане на лиценза за банкова дейност на търговска банка. Така възприетият в ЗГВБ и ЗКИ подход - сроковете по чл.1, пар.3, буква i) и чл.10, пар.1 от Директива 94/19/ЕО да текат от момента, в който БНБ вземе решение за отнемане лиценза на кредитна институция поради неплатежоспособност, не е допустима схема за гарантиране на депозитите, които са станали неналични, т.к. Директивата изисква схемите за гарантиране на депозити да бъдат в състояние да изплащат доказаните претенции на вложителите, по отношение на неналични депозити, независимо дали са налице условията по националното законодателство за отнемане на лиценза на кредитна институция. Както е посочил СЕС в т.49, т.50 и т.51 от решението по дело C-571/16, от текста на чл.1, точка 3, подточка i), първа алинея от Директива 94/19 изрично следва, че необходимо и достатъчно условие, за да се установи неналичността на депозит, който е дължим и платим, е по виждане на компетентния орган дадена кредитна институция да изглежда неспособна за момента, по причини, които са пряко свързани с нейното финансово състояние, да изплати депозита и да не съществува близка перспектива тя да бъде в състояние да го направи. Освен това член 1, точка 3, подточка i), втора алинея уточнява, че посочените компетентни органи трябва да установят това "колкото е възможно по-скоро" и "не по-късно от пет работни дни след като са се уверили за пръв път, че съответната кредитна институция не е изплатила депозити, които са дължими и изискуеми". От тези разпоредби следва, че установяването на неналичността на депозитите не може да зависи от неплатежоспособността на кредитната институция или от отнемането на нейния лиценз. От обяснителния меморандум към предложението на Комисията за директива е видно, че определението за неналичен депозит съзнателно не е обвързано с рисковете на производствата по оздравяване и ликвидация, освен това от съображение 12 от Директива 2009/14 следва, че съществува възможност възстановяването на депозити чрез схемата за гарантиране да се извършва успоредно с мерки за реструктуриране. Относно срока, в който трябва да се установи, че депозитите са неналични, както е посочил СЕС в т.60 решението по дело C-571/16, този срок е императивен и останалите разпоредби на директивата не предвиждат възможност за неговото дерогиране. От друга страна съгласно т.66 от същото решение, удължаването на срока за изплащане на депозитите е възможно единствено при изключителни обстоятелства и не може да надвишава 10 работни дни. Така в т.69 от решението по дело C-571/16 СЕС е приел, че член 1, § 3 и член 10, §1 от Директива 94/19 трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат, от една страна национално законодателство, съгласно което установяването на неналичността на депозитите зависи от неплатежоспособността на кредитната институция и от отнемането на нейния банков лиценз, и от друга страна,

отклоняване от предвидените от тези разпоредби срокове за установяване на неналичността и за изплащане на депозитите по съображение, че е необходимо кредитната институция да бъде поставена под специален надзор. СЕС в т.78 и в т.87 от същото решение е посочил, че член 1, точка 3, подточка i) от Директива 94/19 трябва да се тълкува в смисъл, че неналичността на депозитите по смисъла на тази разпоредба трябва да се установи с изричен акт на компетентния национален орган, като предварителното предявяване от титуляра на банков депозит до съответната кредитна институция на искане за плащане, което не е изпълнено, не може да бъде условие за установяване на неналичността на този депозит по смисъла на тази разпоредба. За да се задейства схемата за гарантиране на депозитите, Директива 94/19/ЕО предвижда процедура от три части: - компетентният орган се уверява, че депозит, който е дължим и платим, не е бил изплатен от кредитна институция; - в рамките на пет работни дни след това заключение, компетентният орган трябва да определи дали съответната кредитна институция изглежда неспособна за момента, по причини, които са пряко свързани с нейното финансово състояние, да изплати депозити, които са дължими и платими и че не съществува близка перспектива тя да бъде в състояние да го направи; - схемата за гарантиране на депозити трябва да е в състояние да изплати надлежно доказаните вземания на вложителите в рамките на 20 работни дни, след като компетентният орган е взел своето решение.

Съдът не споделя доводите, че БНБ не е компетентен орган по смисъла на чл.1, т.3, подточка i) от Директива 94/19. От разпоредбите на чл.36, ал.3 от ЗКИ и чл.23, ал.5 от ЗГВБ недвусмислено следва, че именно БНБ е "компетентният орган", който установява неналичността на депозитите, но националното законодателство обвързва момента, в който се задейства схемата за гарантиране на депозитите, които са станали неналични, с отнемане на лиценза на кредитната институция. Тоест, приема се, че изискването съответната кредитна институция да "изглежда неспособна за момента, по причини, които са пряко свързани с нейното финансово състояние, да изплати депозита и, че не съществува близка перспектива тя да бъде в състояние да го направи" е равнозначно на установена неплатежоспособност на институцията, а изискваният от директивата 5 дневен срок за преценка на нейното финансово състояние и способността на банката да изплаща гарантираните депозити, е въведено като изискване в срок от 5 дни от установяването на неплатежоспособността на банка БНБ да отнеме лиценза ѝ, т.е. актът по чл.1, пар.3, буква i) от Директива 94/19/ЕО е актът, с който се отнема лиценза на кредитната институция. В този смисъл е и становището на министъра на финансите и управителя на БНБ от 11 август 2014г. относно писмо на Европейската комисия във връзка с предприетите действия от БНБ спрямо К. АД, достъпно на сайта на Министерство на финансите - www.minfin.bg/document/14856. В подкрепа на това тълкуване са Доклада на Комисията по бюджет и финанси по проекта на Закона за изменение и допълнение на Закона за гарантиране на влоговете в банките (№ 854-01-165/20.12.2008г. и № 902-01-28/22.04.2009г., 40-то НС) и Мотивите към проекта на Закона за изменение и допълнение на ЗГВБ (№

902-01-28/22.04.2009г., 40-то НС), видно от които целта на законопроекта е да се въведат в българското законодателство изискванията на приетата на 11 март 2009г. Директива 2009/14/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 94/19/ЕО относно схемите за гарантиране на депозити по отношение на гарантирания размер и срока на изплащане. Така "...в съответствие с установените от директивата общи срокове в Европейския съюз се предлага срокът за вземане на решение, че банката не може да изплаща депозити в случаите по чл.36, ал.1, т.1 и 2 от Закона за кредитните институции, да бъде намален от 14 дни на 5 работни дни". Постановявайки Решение № 73/20.06.2014г. за поставяне на К. под специален надзор, БНБ на практика е направила обективната констатация за неналичност на депозитите по смисъла на член 1, § 3, буква i) от Директива 94/19/ЕО, като преустановяването на достъпа до депозитите е по причини, пряко свързани с финансовото положение на К.. Относно условието депозитът да е "дължим и платим, но да не е бил платен от кредитната институция" следва да се съобрази, че според доклада на квесторите за състоянието на БНБ (публикуван на сайта на БНБ) с писмо № 77778/20.06.2014г. представителите на К. са уведомили БНБ, че банката е преустановила плащанията и всички банкови операции. При започване на действията по специален надзор, квесторите са спрели счетоводната система на банката, спрели са платформата обмен на SFIFT, както и операциите чрез електронно банкиране и на услугата "интернет банкиране", и са анулирали всички издадени преводни нареждания със започната и недовършена обработка, като сумите на преводите, и заплатените такси, са върнати по сметките на клиентите. На 20.06.2014г. К. не е изпълнила вече подадени заявки за плащане. Предвид спряната счетоводна система, всички вложители са били лишени и от възможността да правят заявки за изплащане на депозитите си и не са имали достъп до тях почти шест месеца. Плащанията са спрени заради финансовото положение на К.. Този извод следва от решението за поставяне на банката под специален надзор, което се основава на чл.115, ал. 1 и чл. 115, ал.2, точки 2 и 3 от ЗКИ. Съгласно цитираните текстове, "ликвидните активи на банката по преценка на БНБ няма да бъдат достатъчни, за да може банката да изпълнява задълженията си в деня на тяхната изискуемост, или банката не е изпълнила в срок едно или повече изискуеми задължения към своите кредитори". Както бе посочено, К. е поставена под специален надзор с пълно преустановяване на плащанията, макар националното право да позволява мерки с по-ниска степен на намеса - т.е. избор между пълно и частично преустановяване на плащанията и ограничаване на дейностите - вж.чл.116, ал.2, т.2 и т.3 от ЗКИ. Видно от решението на УС на БНБ от 20.06.2014г., към 11,58 часа на 20.06.2014г. по сметката на К. в платежната система за брутен сетълмент в реално време R. разполагаемата наличност е в размер на 237 773 лв., при наредени чакащи плащания за над 38 млн.лв. При това положение първото условие - кредитната институция да изглежда неспособна за момента да изплати депозита, по причини, които са пряко свързани с нейното финансово състояние, се явява спазено, тъй като от този момент К. не е била в състояние да приема заявки и да изплаща дължимите и платими депозити. Второто условие -да не съществува близка перспектива кредитната институция да е в

състояние да изплати депозитите, също е спазено. Схемата за гарантиране на депозити, която се изисква от Директива 94/19/ЕО, служи за гарантиране не само на номиналната стойност на обхванатите депозити, но предвижда, поне до известна степен, и заместител за наличността им. Поради това установяването, че депозитите са неналични, може да бъде избегнато само ако се очаква достъпът до депозитите да бъде възстановен в много кратък срок. Самата К. е внесла в БНБ искане да бъде поставена под специален надзор, заради проблеми с ликвидността, което предизвиква затруднения в изпълнението на паричните задължения към вложителите. Както е посочено в самото решение на УС на БНБ, с писмо № 4098/20.06.2014г., получено в 10,51 часа в БНБ, изпълнителните директори са уведомили БНБ, че като имат предвид наличните средства на банката по сметки и в брой, те няма да бъдат достатъчни за изпълнение на задълженията на банката в най-близко време. Още на същата дата, УС на БНБ е приел решението за поставяне на К. под специален надзор, спрени са всички плащания и всички банкови сделки на институцията. Така самата БНБ е постановила законова забрана върху К. да изплаща депозити по причини, които са пряко свързани с проблеми с ликвидността на К.. Видно от мотивите на УС на БНБ в решението от 20.06.2014г., поставянето на К. под специален надзор е продиктувано от наличието на опасност от неплатежоспособност, поради засиленото теглене на средства и липсата на достатъчно ликвидни активи към 20.06.2014г. Определеният тримесечен срок на надзора недвусмислено показва липсата на "близка перспектива" за изплащане на депозитите от кредитната институция.

Горното налага извод, че с решението си от 20.06.2014г. БНБ е извършила обективната констатация, че по нейно виждане К. изглежда неспособна за момента, по причини, които са пряко свързани с нейното финансово състояние, да изплати депозити и че не съществува близка перспектива тя да бъде в състояние да го направи, т.е. извършила е констатацията, че депозитите са неналични по смисъла на чл.1, §.3, подточка i) от Директива 94/19, поради което в срок от 5 работни дни от тази констатация е следвало да постанови изричен акт по чл.1, §.3, подточка i), ал.2 от Директивата - задължение, което произтича от директно приложимото право на ЕС. Съгласно Решение по дело C-571/16 на СЕС т.117 разпоредбата на чл.1, т.3, подточка i) от Директива 94/19 има директен ефект и представлява правна норма, целяща да се предоставят на частноправните субекти права, които да позволят на вложителите да предявят иски за обезщетяване за вредите от късното изплащане на депозитите.

В случая не е приложима и разпоредбата на чл.79, ал.8 от ЗКИ, според която отговорността на надзорния орган може да бъде ангажирана само ако вредите са причинени умишлено. Както е приел СЕС в решението по дело C-571/16, т.125 и т.126, в съответствие с принципа на ефективност, националните процесуални норми не трябва да правят практически невъзможно или прекомерно трудно упражняването на правата, предоставени от правния ред на Съюза, а условието по чл.79, ал.8 излиза извън обхвата на условието за

достатъчно съществено нарушение на правото на Съюза. След като разпоредбата на чл.1, т.3, подточка i) от Директива 94/19 има директен ефект неоснователно ответникът твърди, че не е бил законово овластен да вземе това решение и следователно същото би било нищожно. Както е приел СЕО в Решение от 9 март 1978г., S т.14-16, директният ефект означава, че нормите на общностното право трябва да имат пълно и еднакво действие във всички държави членки от момента на влизането им в сила и за целия срок на тяхното действие. Следователно, тези разпоредби са пряк източник на права и задължения за всички, до които се отнасят, независимо дали това са държави членки, или частноправни субекти, които са страни по правоотношения, регулирани от правото на Общността. Тази последица също така засяга всеки съд, чиято задача като орган на държава членка е да защитава в рамките на своята компетентност правата, предоставени на частноправните субекти от общностното право.

При това тълкуване и изричното произнасяне от СЕС, че чл.1, т.3, подточка i) от Директива 94/19 има директен ефект, именно тази разпоредба, като пряк източник на права и задължения, овластява и задължава БНБ да установи неналичността на депозитите с изричен акт, различен от акта, с който се отнема лиценза поради неплатежоспособност. Като не е взела това решение в императивния 5 дневен срок, БНБ е нарушила правото на Съюза, с което първото условие за ангажиране на отговорността на Държавата е изпълнено. Това нарушение се преценява от настоящия състав и като достатъчно съществено за да ангажира отговорността на държавата. В т.105 от решението на СЕС по С-571/16, е посочено, че от практиката на Съда следва, че такова нарушение предполага явно и значително неспазване от държавата членка на границите, които са наложени на нейното право на преценка. Факторите, които трябва да се вземат под внимание в това отношение, са по-конкретно степента на яснота и прецизност на нарушената правна норма, обхватът на свободата на преценка, която нарушената норма предоставя на националните органи, извинимият или неизвиним характер на евентуална грешка при прилагане на правото, умишленият или неумишлен характер на допуснатото нарушение или причиненото увреждане, или още обстоятелството, че с поведението си институция на Европейския съюз може да е допринесла за неприемането, приемането или запазването в разрез с правото на Съюза на определени национални мерки или практики. В случая свободата на преценка на БНБ без съмнение е ограничена от срока по чл.1, т.3, подточка i) от Директива 94/19. Тъй като разпоредбата ясно посочва при какви условия и в какъв срок се установява неналичността на депозитите, ако тези условия са изпълнени, компетентният орган е длъжен в императивния петдневен срок да установи, че депозитите са неналични - т.108 от решението по С-571/16.

От установените по делото факти безспорно се установява, че след като БНБ е била уведомена от К. за финансовите ѝ затруднения и проблемите с ликвидността, БНБ е взела решение и е поставила К. под специален надзор за опасност от неплатежоспособност и е постановила спиране на всички

операции и плащания. Така, въпреки че е преценила, че К. е застрашена от неплатежоспособност и че със собственото си решение за поставяне на банката под надзор е възпрепятствала изплащането на депозитите за по-дълъг период, БНБ не е направила установяването в императивния петдневния срок по чл.1, т.3, подт. и) от Директива 94/19, което е щяло да задейства компенсирането на засегнатите вложители съгласно чл.7, пар.1 и чл.10, пар.1 от Директивата и това е съществено нарушение на чл.1, т.3, подт. и) от Директива 94/19 - вж. в този смисъл т.95 от заключението на ген.адвокат К. и т.115 от решението по С-571/16.

Предвид изложеното, съдът приема, че ищецът доказва наличието на имуществени вреди, причинени от нарушението на правото на ЕС от страна на БНБ, както и наличието на причинно-следствена връзка между противоправното поведение на ответника и претърпените вреди.

Съдът не споделя тезата на БНБ, че след като същата няма правомощия да изплаща на вложителите сумите по гарантираните депозити, не може да бъде задължена за акцесорно задължение за лихва. Макар размерът на претендираното от ищеца обезщетение за имуществени вреди да е определен чрез стойността на законната лихва за периода на забава, то не е лихва. В този смисъл и в контекста на деликтната отговорност на държавата за претендираните вреди, по препращане от §1 от ЗР на ЗОДОВ, е приложима и общата давност по чл.110 от ЗЗД, а не кратката давност за лихви по чл.111, буква в) от ЗЗД. Неоснователно ответната страна поддържа, че законната лихва не може да бъде измерител на твърдените от ищцата вреди. Предвид представения договор за платежни услуги, ищецът е имал притежание върху движими вещи - парични средства, правото на собственост върху които не е можел да упражнява, поради бездействието на БНБ да защити това негово притежание, като издаде акт по чл.1, т.3, подт. и) от Директива 94/19, с който да даде старт на компенсационния механизъм по чл.10 от Директивата. С неизпълнение на задължението си по чл.1, т.3, подт. и) от Директива 94/19 БНБ е нарушила чл.1 от Протокол 1 към ЕКПЧ, според който всяко физическо или юридическо лице има право мирно да се ползва от своята собственост. Никой не може да бъде лишен от своята собственост освен в интерес на обществото и съгласно условията, предвидени в закона и в общите принципи на международното право. Многократно в практиката си Съдът по правата на човека е приемал, че намесата при мирното ползване на собствеността трябва да постига "справедлив баланс" между изискванията на обществения интерес и изискванията за закрила на основните индивидуални права. Трябва да е налице разумна връзка на пропорционалност между използваните средства и целта, преследвана с която и да е било мярка, лишаваша дадено лице от собственост - [фирма] срещу Б., 20.11.1995г., §38; Ян и други срещу Германия, 30.06.2005г., § 93. С оглед характера на нарушението няма как да се приеме, че поради защита на обществения интерес ищецът е бил лишен от своето парично притежание за срок, по-дълъг от предвидения в Директива 94/19. Именно своевременното изпълнение на задължението по чл.1, т.3, подт. и) от Директива 94/19 би защитило в максимална степен освен правата

на вложителите и обществения интерес, доколкото цел на директивата е не само защита на вложителите, а и стабилност на банковата система, която може да се постигне само ако държавите членки спазват предоставените на вложителите гаранции, въз основа на които да считат депозитите си за защитени. От съображения 8 и 9 от Директивата, следва, че за вложителите е от съществено значение да имат постоянен достъп до техните спестявания, поради което неосигуряването на достъп до депозитите за срок по-дълъг от установения в директивата, без съмнение е довело до нарушение на правото на собственост на ищеца. Предвид практиката на ЕСПЧ следва и че при нарушения на чл.1 по Протокол 1, размерът на обезщетението трябва да е разумно свързан със стойността на отнетата собственост, съответно на нарушеното право на мирно, необезпокоявано притежание - Решение по дело Г. и М. срещу България., §38. Начините на обезщетяване, предвидени във вътрешното право, са от значение при преценката дали спорната мярка спазва изисквания справедлив баланс и по-специално дали натоварва жалбоподателите с непропорционална тежест. Съдът по правата на човека вече се е произнасял, че лишаването от собственост без заплащане на обезщетение в размер, разумно обвързан със стойността ѝ, представлява непропорционална намеса, а отсъствието на каквото и да било обезщетение може да се счете оправдано по смисъл на чл.1 от Протокол 1 единствено при изключителни обстоятелства. Обезщетението, което държавата дължи, трябва във всички случаи да бъде равностойно на претърпяната вреда, така че да осигури ефективна защита на нарушеното право. При липса на разпоредби в правото на ЕС по отношение на размера на дължимото обезщетение, се прилагат принципите на процесуалната автономия, равностойността и ефективността. Съгласно закона, при паричните притежания обективният измерител на стойността на нарушеното право, и следователно, справедлива компенсация, с която може да се възстанови справедливия баланс по чл.1 от Протокол № 1, е именно размерът на законната лихва по чл.86 от ЗЗД.

Ето защо, съдът не споделя становището на ответника, че вреда липсва. Законната лихва е механизъм за обезщетяване на претърпени вреди, без кредиторът да е длъжен да ги доказва. Предвид качеството на парите да са универсален и санкциониран от държавата измерител на потребителната стойност на богатата, въпросът за тяхното оползотворяване не стои. Ползването им има своята пазарна цена и кредиторът я губи, когато длъжникът не изпълнява навреме задължението си. Именно тази стойност се презумира от разпоредбата на чл.86, ал.2 от ЗЗД. Следва да се посочи, че в диспозитива от решението на СЕС по дело C-571/16 изрично е прието, че член 1, точка 3, подточка i) от Директива 94/19, изменена с Директива 2009/14, трябва да се тълкува в смисъл, че предварителното предявяване от титуляря на банков депозит до съответната кредитна институция на искане за плащане, което не е изпълнено, не може да бъде условие за установяване на неналичността на този депозит по смисъла на тази разпоредба. Достатъчно условие за изпадане на БНБ, респ. на ФГВБ в забава по отношение на вложителите е изтичането на императивния 5 дневен срок по член 1, точка 3,

подточка i) от Директива 94/19, а в случая то безспорно е настъпило. В случая е без значение обстоятелството, че не БНБ, а ФГВБ е компетентен да изплаща гарантираните депозити, т.к. именно решението по чл.1, пар.3, подт.i, ал.2 от Директивата, което БНБ е била длъжна да вземе, падежира вземането на ищеца. Фондът не разполага със самостоятелност при определяне на началната дата на изплащане на гарантираните депозити. Действията, които ФГВБ следва да предприеме и конкретно задължението му да започне изплащане на гарантираните депозити, са пряко обусловени от решението на БНБ, с което депозитите се обявяват за неналични. Едва след постановяване на решението на БНБ за обявяване на депозитите за неналични, за Фонда възниква парично задължение към всеки от вложителите до размера на гарантираните депозити. Така, постановявайки изискуемото от Директива 94/19/ЕО решение на по-късна дата, БНБ е станала причина за забавеното изпълнение на паричното задължение от ФГВБ, именно БНБ е причина за забава на изпълнението на паричното задължение към ищеца и това обосновава пряката причинно-следствената връзка между извършеното нарушение и претърпените вреди. След като забавеното изпълнение на паричното задължение е следствие от извършеното от БНБ нарушение на чл.1, пар.3, подт. i) от Директива 94/19/ЕО, това е и основанието за приложението на чл.86 от ЗЗД. Обстоятелството, че ЗГВБ обвързва началото на срока от 20 работни дни за изплащане на гарантираните депозити с решението за отнемане на лиценза на кредитната институция е ирелевантно, т.к. както е приел СЕС в т.1 от диспозитива на решението по дело C-571/16, разпоредбите на чл.1, т.3 и чл.10, пар.1 от Директива 94/19/ЕО не допускат национално законодателство, което се отклонява от сроковете за установяване неналичността и за изплащане на депозитите.

Съдът не споделя доводите на ответника, че не е налице причинно следствена връзка, т.к. дори БНБ да беше взела решението по чл.1, пар.3, буква i) от Директива 94/19/ЕО в 5-дневния срок, е нямало как да започне изплащане на гарантираните депозити. Съгласно принципа формулиран в чл.81, ал.2 от ЗЗД, обстоятелството, че длъжникът не разполага с парични средства за изпълнение на задължението, не го освобождава от отговорност. В контекста на прилаганите от държавите членки схеми за гарантиране на депозитите и за да се осигури тяхната ефективност, Директива 94/19/ЕО, изменена с Директива 2009/18/ЕО не обвързва по никакъв начин задвижването на компенсационния механизъм с условието схемата да разполага с достатъчно парични средства. Напротив, както следва от чл.10, пар.1 от Директива 94/19/ЕО схемите за гарантиране на депозитите следва да са в състояние да изплащат надлежно доказаните претенции на вложителите, по отношение на неналичните депозити. От съображение 10 на Директива 2009/14/ЕО е видно и че за да се запази доверието на вложителите, и да се отговори на техните нужди, задействането на схемата и изплащането на гарантираните депозити следва да започне в максимално кратък срок, който може да бъде удължаван камо при извънредни обстоятелства. Предвид императивния характер на сроковете за обявяване на депозитите за неналични и за стартиране на тяхното изплащане, в контекста на

съображение 9 от Директива 94/19/ЕО - изискващо схемите за гарантиране на депозити да се намесят веднага след като депозитите са станали неналични, съдът приема, че липсата на достатъчно средства във Фонда за покриване на гарантираните депозити не може да се противопостави на правата на вложителите и поради това не изключва нито съществения характер на нарушението, извършено от БНБ, нито причинно следствената връзка с претърпените в следствие на това нарушение вреди.

За извършеното нарушение на правото на ЕС БНБ дължи обезщетение само за периода на забава - от момента, в който реално ищецът е трябвало да има достъп до депозита си до момента, в който нарушението е преустановено, а именно за периода от 25.07.2014г. до 06.11.2014г. Само за този период е налице и причинно следствена връзка между извършеното от БНБ нарушение и претърпените вреди. По отношение на началната дата на периода следва да се посочи, че срокът от 5 работни дни по чл.1, т.3, подт. i) от Директива 94/19, в който БНБ е била длъжна да издаде изричен акт за установяване неналичността на депозитите, смятано от 20.06.2014г. (датата на поставянето на К. под надзор) изтича на 27.06.2014г. След този момент действително БНБ е в нарушение на правото на ЕС. Независимо от това, съдът не споделя становището, че още на 30.06.2014г. ищецът е следвало да има достъп до депозита си. Постановвяването на акт, с който се установява неналичността на депозитите не е достатъчно условие за започване на тяхното изплащане. С акта, с който се установява неналичността на депозитите само се стартира схемата за изплащане на гарантираните депозити и считано от датата на постановвяване на този акт, започва да тече срокът за изплащане. По арт.чл.23, ал.5 ЗГВБ, в случай че БНБ бе взела решението по чл.1, пар.3, подт. i) в петдневния срок - т.е. най-късно на 27.06.2014 г., то спрямо срока от 20 работни дни за изплащане на депозитите, смятано от 30.06.2014 г., най-рано ищецът е можел да получи достъп до депозита си на 25.07.2014 г. това е и датата, от която реално е започнала да търпи вреди вследствие нарушението/забавата на БНБ., тъй като решението за обявяване неналичността на депозитите е взето на 06.11.2014 г. Тогава е отнет лиценза на К. и съобразно действащото към момента законодателство, е обявена неналичността на депозитите, респ. е стартирана процедурата по компенсиране по чл.10 от Директива 94/19. След тази дата БНБ вече не е в забава, поради което за този период до датата на изплащане на гарантирания депозит - 06.12.2014г., липсва виновно поведение и причинно-следствена връзка между такова и претендираните вреди.

Освен това, съдът намира, че реално претърпяната от ищеца вреда възлиза на разликата между законната лихва за периода 25.07.2014г. - 06.11.2014г. и начислената за същия период договорна лихва по депозита му.

Както бе посочено по-горе, от постъпилото писмо изх. №2582/03.11.2020г. от К./ л.135 от адм.д.6645/17г на АССГ/ се установява, че към ФГВБ е изпратена информация за изплащане на ищеца сума в размер на 196 000 лева. В същата се включват и начислените лихви по депозита към датата на

решението на БНБ от 06.11.2014г.

Видно от приетото заключение по ССЧЕ и постъпилите писмо от К., лихвени листове и извлечение от сметките на ищеца, размерът на законната лихва върху сумата от 196 000 лева за периода 25.07.2014г. до 06.11.2014г. е 5733,82лв., а начислената договорна лихва върху депозита му за същия период е в размер на 1404,66 лева.

При тези обстоятелства, съдът приема, че реално претърпяната от ищеца вреда по смисъла на чл.4 от ЗОДОВ е в размер на 5733,82лв. минус 1404,66 лв. и възлиза на сумата от 4 329,16лв., до която предявеният иск се явява основателен и доказан. Над този размер и извън периода 25.07.2014г. - 06.11.2014г., претенцията е неоснователна и недоказана и следва да се отхвърли като такава. Върху присъдената сума от 4 329,16лв. обезщетение за имуществени вреди за периода 26.07.2014г. -05.11.2014г. следва да бъде присъдена и законна лихва, считано от датата на предявяване на исковата молба до окончателното изплащане на главницата.

Предвид изхода на спора, на основание чл.10 ал.3 от ЗОДОВ и направеното искане в исковата молба, в тежест на ответника следва да бъдат възложени сторените от ищеца разноски за внесената държавна такса. Последният има право и на заплатеното адвокатско възнаграждение, съразмерно уважената част от иска.

По делото са представени списък на разноските, пълномощно за осъществяване на процесуално представителство и договор за правна помощ за сумата от 1992 лева.

Ето защо, съдът приема за доказани и дължими сторени от ищеца разноски в размер на 10 лева -държавна такса и изплатения адвокатски хонорар. В полза на ищеца следва да бъдат присъдени сторените от него разноски в размер на 1021 лева, съобразно уважената част от иска и направеното оттегляне. Предвид обстоятелството, че възнаграждението за изпълнение на съдебно-счетоводна експертиза е изплатено от бюджета на съда, ищецът следва да бъде осъден да плати по сметка на съда съответната част от същото – 196 лева , съобразно отхвърлената част от иска и оттегления иск.

На ответника, на основание чл.10 ал.4 ЗОДОВ следва да се присъдят разноски за един адвокат в размер на 2 165 лева, съобразно представения списък /л.44/, доказателствата за осъществената и заплатена правна помощ в размер на 4200 лева за двете инстанции, отхвърлената част от иска и стореното оттегляне на втория обективно съединения иск за сумата от 1 327.03 лв. В негова тежест обаче, следва да бъде възложено съответната част от изплатеното от съда възнаграждение за вещо лице, съобразно уважената част от иска.

Така мотивиран от изложеното и на основание чл. 203 и сл. от АПК, Административен съд София – град,

Р Е Ш И:

ПРЕКРАТЯВА производството по адм.дело №3204/2020г. по описа на Административен съд София-град, в частта относно предявения от С. З. С., ЕГН: [ЕГН] против Българска народна банка иск за сумата от 1 327.03 лв. представляваща обезщетение за пропуснатата полза ищецът да вложи парите си в друга банка за период от 30.06.2014г. до 04.12.2014г., при средна лихва от 4,125%, поради оттегляне на иска.

ОСЪЖДА Българска народна банка да заплати на С. З. С., ЕГН: [ЕГН] от [населено място] ул.Г. С. Р.“ № 24 обезщетение за имуществени вреди в размер на 4 329,16лв. / четири хиляди триста двадесет и девет лева и 16 стотинки/, претърпени в периода от 25.07.2014г. до 06.11.2014г., вследствие на извършено от БНБ нарушение на правото на Европейския съюз, изразяващо се в невземане на решение за обявяване неналичност на депозитите в [фирма], в императивния срок от пет работни дни, съгласно приложимата с директен ефект разпоредба на чл.1, пар.3, буква i) от Директива 94/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 1994г. относно схемите за гарантиране на депозити, , както и сторените по делото разноски в размер на 2002 лева, като ОТХВЪРЛЯ иска в останалата част, за разликата над 4 329,16 лева до 7 153.16 лева и за периодите от 30.06.2014 г. до 24.07.2014г. и от 07.11.2014г. до 04.12.2014 г., като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА Българска народна банка да заплати на С. З. С., ЕГН: [ЕГН] от [населено място] ул.Г. С. Р.“ № 24 сторените по делото разноски в размер на 1021 лева.

ОСЪЖДА С. З. С., ЕГН: [ЕГН] от [населено място] ул.Г. С. Р.“ № 24 да заплати на Българска народна банка сторените по делото разноски за един адвокат в размер на 2 165 лева .

ОСЪЖДА С. З. С., ЕГН: [ЕГН] от [населено място] ул.Г. С. Р.“ № 24 да заплати по сметка на Административен съд София-град съдебни разноски в размер на 196 лв. (сто деветдесет и шест лева).

ОСЪЖДА Българска народна банка да заплати по сметка на Административен съд София-град съдебни разноски в размер на 204 лв. (двеста и четири лева).

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението му чрез Административен съд София – град пред Върховен административен съд на Република България.

СЪДИЯ: